

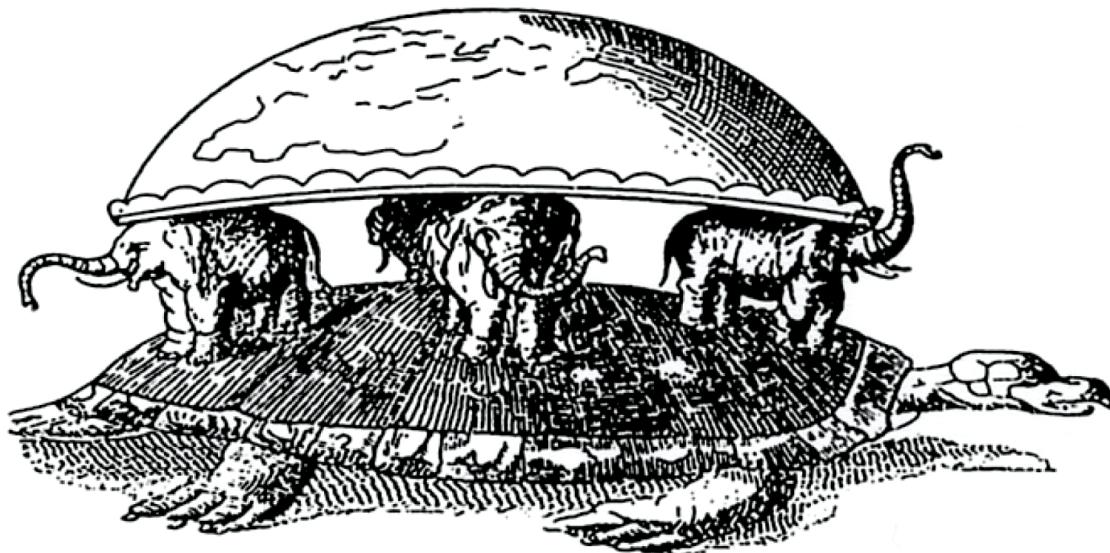
Skildpadden i sagn og tro

En langt morsommere tilknytning til mennesket finder vi, hvis vi betragter skildpadden i mytologisk og kulturel betydning, for også her har den igennem tiderne sat sit præg. Så langt tilbage som ca. 3000 år før vor tidsregning ærede man i det gamle Ægypten skildpadden under navnet Sheta og opsatte den som et visdommens symbol. Man har endda fundet balsamerede skildpadde-mumier. Dette med skildpadden som visdommens symbol går iøvrigt igen i mange afrikanske legender og eventyr, hvor den optræder som den kluge og snu, der overlister den dumme – ofte symboliseret ved flodhesten. Motivet med den kluge skildpadde har Æsop forøvrigt anvendt flere steder i sine dyrefabler.

De gamle Veda-skrifter (hinduismens hellige bøger) benytter ofte skildpadden som symbol på det faste

og usforgængelige. For eksempel optræder den i verdensbilledet som bærer af fire elefanter, på hvis rygge Jorden hviler. I en anden legende fra de samme skrifter optræder skildpadden som guden Vishnu's tredie inkarnation, der efter den "store flod" – svarende til det gamle testamentes syndflod – bærer guderne over havet i deres søgen efter udødelighedens drik.

I den indianske mytologi – specielt hos stammerne øst for Mississippi – finder vi mærkeligt nok et lignende billede. Både hos Iroqueser og Delawarer findes sagnet om skildpadden, som bærer Jorden på sin ryg; symbolet på det bestandige og solide. I gamle kinesiske skabelsesberetninger optræder skildpadden som en stabilescrende hjælper, der dukker op af det store hav som et fast element.

Også i vores dage spiller skildpadden en rolle i Østens religion. Således findes der visse steder de såkaldte skildpadde-templer, hvoraf det største ligger i Bangkok. Her holdes i hundredevis af skildpadder, især sumpskildpadden Hieremys annandalei, der ligefrem har fået tilnavnet tempelskildpadde. Det er egentlig ikke fordi, man betragter skildpadderne som hellige dyr, at man holder dem i templet. De bringes dertil som en slags pensionærer af troende, der mener, at ved at anbringe dyrene i templet redder man deres liv og dermed også deres sjæl, og på denne måde indlægger man sig en fortjeneste, der kommer én til gode i det næste liv. Dette hænger muligvis sammen med den tro på reinkarnation eller sjælevandring indenfor budhismen, hvor man visse steder hævder, at en god og skikkelig mands sjæl genfø-

des i form af en skildpadde, netop fordi disse anses for at være så fredelige.

I kinesisk og japansk skulptur ser man ofte skildpadden afbildet med et "slæb" efter skjoldet. Dette symboliserer umådelig høj alder og hænger sammen med, at mange skildpadder, f.eks. den kinesiske Chinemys reevesii ofte ses med skjoldet overgrovet af lange trådalger.

Vi ser altså, at man overalt betragter skildpadderne som noget stabilt og sikkert, og frem for alt tillægger dem en umådelig høj levealder. Også hos os er det jo en almindelig udbredt opfattelse, at skildpadder er i stand til at blive langt over hundrede år. Denne opfattelse er så fastgroet hos folk, at den ligefrem har givet anledning til mundheld og anekdoter. Og noget sandt er der naturligvis også i det, selvom meget er overdrivelse.